

عزیز گنجگاهی؛ بازیکنی اخلاق مدار و الگویی تمام عیار

اخلاق خوش و خلق نیکو از برجسته‌ترین صفات بزرگوارانه انسانی است. این صفت پسندیده شخصیت انسان را در نظر دیگران ارتقاء می‌بخشد. از شأن و منزلت اخلاق خوش همین بس که اولیای الهی با تأکیدهای فراوان، پیروان خود را به این صفات نیک ترغیب نموده‌اند.

ورزشکارانی که از نعمت خلق نیکو برخوردار باشند در بین علاقه‌مندان و هواداران جایگاه خاصی پیدا می‌کنند. گذشت زمان، نام و خاطره آنها را نمی‌تواند از یادها ببرد. ورزشکاری که مزین به اخلاق خوش باشد برای جوانان و آینده‌سازان به الگویی مناسب، قابل اعتماد، فراموش نشدنی، دوست داشتنی و افتخارآفرین تبدیل می‌شود.

یک ورزشکار برای این که بتواند در سطح جامعه به عنوان فردی اخلاق مدار مطرح باشد لازم است که برخی از ویژگی‌ها و خصوصیات اخلاقی را با خود به همراه داشته باشد. حق جویی، جوانمردی، صداقت، تواضع، ادب، پرهیز از حسد، پرهیز از خشونت و روحیه گذشت و صبر و بردباری از مهمترین و برجسته‌ترین آنها به شمار می‌رود.

ورزش اردبیل ورزشکاران خوش خلق زیادی را در دامن خود پرورش داده است. قهرمانانی که با گذشت زمان هیچ وقت از یادها نرفته‌اند، ورزشکارانی که خاطره‌ها، رفتارها و کردارهایشان نقل محافل ورزشی است، بزرگانی که همچنان ستاره‌ای در آسمان ادب و اخلاق ورزشی منطقه هستند، ورزشکارانی که ریشه‌های کبر و غرور را در خود خشکانده‌اند و از خود محوری به شدت پرهیز کرده‌اند و عزیزانی که با رفتارشان درس ادب، بزرگواری، گذشت، انسانیت و مردانگی داده‌اند.

فوتبال اردبیل با پرونده‌ای سرشار از موفقیت‌ها و روزها و سالهای پربار و بازیکنانی تاریخ ساز همیشه در ورزش منطقه مطرح و تأثیرگذار بوده است. در هر مقطعی که امور فوتبال اردبیل به دست اهلش سپرده شده آقایی و سروری آن در سطح منطقه چهره خود را نشان داده است.

اردبیل در سالهای نه چندان دور بازیکنانی را به فوتبال مملکت معرفی کرده است که اکثر آنها به مهره‌هایی افتخارآفرین تبدیل و برای این شهر حسینی و تاریخی آبروداری کرده‌اند.

از زمانی که فوتبال اردبیل زمینگیر شد و پایه‌های آن توسط خودی‌های ضعیف النفس و منفعت طلب به لرزه درآمد و با دشمنان قسم خورده آن دست بیعت داده شد علاقه‌مندان واقعی فوتبال به گذشته‌های آن دل خوش کردند و با یاد روزهای آفتابی نفس کشیدند و به فوتبالیست‌ها و جوانان پاک و اخلاق مدار آن ایام درود فرستادند.

امیدواریم که بزرگان فوتبال اردبیل برای تغییر در افکار حاکم بر آن برنامه‌ریزی نمایند. خائنین را از خادمین تشخیص بدهند و اجازه ارائه آمارهای دروغ و ساختگی را به احدی ندهند.

به هر حال در میان فوتبالیست‌ها و قهرمانان اردبیل عزیز گنجگاهی نمونه‌ای از یک ورزشکار اخلاق مدار، شش‌دانگ، متواضع، کاربلد، تحصیلکرده و در نهایت جواهری ناب و بی‌بدیل در دنیای پاک و صمیمی دهه‌های 60 و 70 فوتبال اردبیل بود.

نوشتن در مورد قهرمانانی چون عزیز گنجگاهی کاری بسیار سخت است. چرا که اگر حق مطلب در موردش به خوبی ادا نشود به ساحت بزرگ مردان فوتبال اردبیل ظلم بزرگی می‌شود.

چرا نسل جوان ما بزرگانی چون عزیز گنجگاهی را به خوبی نمی‌شناسند؟ به چه دلیلی در معرفی آنها کوتاهی می‌شود؟ چرا به جای گنجگاهی‌ها فوتبال اردبیل به دست چهره‌های ناشناخته سپرده می‌شود؟ آیا حق فوتبال شهرستان اردبیل وضعیتی است که امروز با آن مواجه هستیم؟

بدون شک کلمات و جملات در بیان واقعیت‌های موجود در مورد عزیز گنجگاهی از توان کافی برخوردار نیستند. حداقل کسانی که در روزهای اوج فوتبال در کنار ورزش و همراه این رشته بوده‌اند به خوبی مرتبت و عظمت عزیز گنجگاهی را از نزدیک مشاهده و لمس کرده‌اند.

فروتنی و تواضع را می‌توان در عزیز گنجگاهی معنی نمود. متواضع کسی است که به شخصیت خود مطمئن باشد و در ضمیر خود هیچ نوع حقارت و خواری احساس نماید، تنها به احترام وظیفه انسانی و سنجیه اخلاقی به مردم احترام کند و نسبت به آنان فروتنی نماید.

اگر کسی بدون آشنایی قبلی با گنجگاهی هم صحبت شود امکان ندارد بی‌مقدمه از زبان او بشنود که سال‌ها در بالاترین سطح فوتبال باشگاهی این مملکت توپ زده است، پیراهن یکی از معتبرترین باشگاه‌های کشور یعنی تراکتورسازی را برتن نموده و مهره اصلی فوتبال اردبیل در جام فلق بوده است.

تواضع را گنجگاهی در عمل نشان می‌دهد، هیچ وقت به گذشته‌اش پشت نمی‌کند و چون بازیکن تراکتورسازی بوده به تحقیر تیم‌های دیگر اقدام نمی‌نماید.

از مولا علی(ع) نقل است که می‌فرماید: هر که فروتنی کند خداوند سبحان او را بزرگ کرده، مقامش را رفعت می‌بخشد. و بی‌دلیل نیست که عزیز گنجگاهی محبوب القلوب است.

شرافت انسانی و عزت و سربلندی آدمی بر پایه تواضع و فروتنی استوار است و عزیز گنجگاهی در سایه تواضع‌اش به آنچه می‌خواسته در دنیای ورزش و فوتبال دست یافته است. نام نیک و گذشته‌ای پرافتخار و پرونده‌ای مالمال از خوبی‌ها و زیبایی‌ها برای این مرد بزرگ افتخاری است که در دل تاریخ ورزش منطقه به یادگار می‌ماند.

“بالا پروین”

مرحوم اژدر بابازاده در میان فوتبالیست‌های غیر پاسی به عزیز گنجگاهی شدیداً علاقه داشت. سبک بازی و نقش تأثیر گذار عزیز در فوتبال اردبیل موجب شده بود که آن مرحوم به وی لقب “بالا پروین” بدهد.

در دور اول جام فلق خط میانی نقطه قوت تیم اردبیل بود. مرحوم مقصود بایرامی، مرحوم ناصر عروجی، بهنام دولت و عزیز گنجگاهی عامل عظمت و اقتدار کمربند میانی تیم بودند. حرکت پا به توپ، دریبل‌های تحسین برانگیز، پاس‌های طلایی و موقعیت‌سنجی عزیز او را به بازیکنی بزرگ و بدون رقیب در فوتبال شمال غرب تبدیل کرده بود.

معرفی

عزیز گنجگاهی در سال 1345 در یک خانواده ورزشی به دنیا آمد. دوران ابتدایی را در جعفر اسلامی، راهنمایی را در شهید اندرزگو(جهان علوم) و دوره متوسطه را در دبیرستان فارابی تحصیل کرد.

او در آن مقطع از جمله بازیکنان تحصیلکرده فوتبال اردبیل بود. مدرک کاردانی در رشته بهداشت عمومی را از دانشگاه تهران اخذ کرد و بلافاصله با قبولی در آزمون ورودی در مقطع کارشناسی در دانشگاه شهید بهشتی تهران پذیرفته شد.

آغاز فوتبال

او در ارتباط با شروع فوتبال می‌گوید: "فوتبال را از زمین‌های خاکی آغاز کردم. دوران ابتدایی با گل کوچک سپری شد. اما جرقه اولیه فوتبالم در سال تحصیلی 58-59 با حضور در رقابت‌های آموزشگاهی زده شد. به همراه تیم مدرسه راهنمایی در رقابت‌ها حضور یافتم و در همان سال به تیم منتخب آموزشگاهی دعوت شدم و سپس توسط آقای محبوب دوردان برای عضویت در تیم پرسپولیس انتخاب شدم".

اولین تیم و اولین مربی

"اولین تیم باشگاهی من پرسپولیس بود. در سال 1359 محبوب دوردان تیمی جوان و یک دست را تشکیل داده بود. اولین مربی فوتبالی و اخلاقیام محبوب دوردان است. بسیاری از داشته‌های فنی و اخلاقیام را مدیون وی هستم. دوردان را می‌توان اولین و آخرین مربیام نامید. چرا که در حال حاضر نیز در تیم پیشکسوتان زیر نظر وی تمرین می‌کنم".

تیم‌های گنجگاهی

عزیز پیراهن تیم‌هایی چون پرسپولیس، راه و ترابری، همیاری و ذوب آهن اردبیل و تراکتورسازی تبریز را بر تن کرده است. او می‌گوید: "در سال‌های 75 و 76 زیر نظر واسیلی گوجا در تیم تراکتورسازی توپ می‌زدم. بازی کردن در تیم محبوبی چون تراکتورسازی در بالاترین سطح لیگ کشور افتخاری بود که در سایه زحمات مربیان زحمتکش و دوستانام

نصیب شده بود".

چند کلمه در مورد تراکتورسازی

او می‌گوید: "در ارتباط با تیم تراکتورسازی و تشکیلات و امکانات و چگونگی اداره امور آن تیم ساعت‌ها می‌توان حرف زد. حال و هوای آن روزهای تراکتورسازی با تیم‌های اردبیل قابل مقایسه نبود. شاید هزینه سونا و استخر تراکتور از مجموع هزینه‌های کل تیم‌های اردبیل بیشتر می‌شد".

یک خاطره

"در ایامی که بازیکن تراکتورسازی بوم تیم‌های حاضر در لیگ کشوری استان آذربایجان شرقی برای دیدار با استاندار وقت به استانداری دعوت شدند. در آن جلسه استاندار به مدیران باشگاه‌ها گفت که در تأمین نیاز تیم‌ها کوتاهی نکنند و تأکید کرد که امکانات تیم‌های استان باید هم ردیف با نمایندگان تهران و اصفهان باشد. وقتی او

این حرفه‌ها را زد به یاد تیم راه و ترابری اردبیل افتادم. این تیم وقتی به لیگ دسته دو صعود کرد با هزار مصیبت و اما و اگر با وقت قبلی به دیدار استاندار رفتیم. متأسفانه استاندار به جلسه نیامد و معاونش را فرستاد و بعد از کلی مکافات تنها دویست هزار تومان به نماینده استان کمک کرد."

فوتبال دهه 60

گنجگاهی فوتبالی دهه 60 را فوتبالی دلی می‌نامد و معتقد است که در آن روزگار بازیکنان به خاطر تعصبی که به تیم‌ها داشتند بازی می‌کردند و حتی گوشه‌ای از هزینه‌های تیم را نیز پرداخت می‌نمودند. فوتبال آن دوره برای رفاقت و پایداری دوستی‌ها انجام می‌شد ولی امروز فوتبال حرفه‌ای شده و به عنوان منبع درآمد مطرح گردیده است.

جام فلق

"رقابت‌های فلق دوران طلایی فوتبال شهر اردبیل بود. فلق موجب شکوفایی بسیاری از استعدادهای نهفته جوانان لایق منطقه شد. تیم در سایه یک دلی و سطح فنی بالای بازیکنان و همدلی آنها نتایج خیره‌کننده‌ای کسب کرد. حضور در رقابت‌های گرامی‌داشت دهه فجر به عنوان قهرمان جام فلق و ارائه بازی‌های به یادماندنی در مقابل تیم‌هایی چون اصفهان، فارس و ملوان ستودنی و به یادماندنی بود."

زمین خاکی تختی

“با زمین خاکی تختی بزرگ شده‌ایم و استعدادهای ما در آن جا شکوفا شده است. هر وقت که در آن زمین بازی داشتیم دست به دعا برمی داشتیم که هوا طوفانی نشود و باد ما را نوازش ندهد. چرا که با همه مسائل آن زمین می‌ساختیم غیر از گرد و غبار و طوفان”.

جام عقاب

او از جام عقاب به عنوان عاملی بسیار مهم در کسب آمادگی تیم‌های اردبیل نام می‌برد: “تیم‌های فوتبال برای حضور در این رقابت‌ها در طول فصل زمستان تمرینات را ادامه می‌دادند. انجام مسابقات در زمین خاکی با تعداد قابل توجهی تیم در مدت 15 روز کار طاقت فرسایی بود که توسط مرحوم هوشنگ چمن آرا انجام می‌شد”.

از گنجگاهی می‌خواهم که در ارتباط با کلمات زیر نظرش را بیان بکند:

حبیب نجف‌لو: مدیری لایق که با اجرای برنامه‌های متعدد در فوتبال اردبیل تحول ایجاد کرد.

اژدر عمی: نام آن مرحوم با استادיום تختی عجین شده بود. مسابقات بدون او چنگی به دل نمی‌زد. شعارهایش همیشه شورآفرین بود:

هاچان قیامت توشر ایندی قیامت توشر

ویا:

هر نه‌وار کرنرده‌وار

جابر نعمتی: مربی زحمتکشی که در دهه 60 همیشه تیمی یک دست را روانه مسابقات باشگاهی می‌کرد.

مرحوم شعبان بوذری: طرفدار واقعی فوتبال و حامی فوتبالیست‌ها در مسافرت‌ها. خود من زحمت زیادی در رفت و آمدهایم به تهران داده بودم. خدایش بیامرزد.

مشهدی عارف: از زحمتکشان هیئت فوتبال وقت. خدایش رحمت کند.

مرحوم مجید عقیلی: مردی که در دوران مسئولیتش تیم منتخب به مقام قهرمانی جام فلق دست یافت.

محبوب داوردان: از مربیان خوش نام اردبیل و مربی اول و آخر عزیز گنجگاهی. او بازیکنان خوب و مستعدی را به جامعه فوتبال تحویل داده است.

بهنام دولت: بازیکنی با تکنیک که مثل او را تاکنون ندیده‌ام. همچنین او دوستی مهربان و صادق است.

مرحوم مقصود بایرامی: بازیکنی کامل، اسطوره فراموش نشدنی و کاپیتانی سرشار از انگیزه و انرژی.

او قبل از هر مسابقه‌ای در رختکن بازیکنان را جمع می‌کرد و می‌گفت: بچه‌ها دیده‌اید که شیر برای شکار چگونه و با چه حالتی از بیشه خارج می‌شود؟ ما هم همچون شیر باید پا به مستطیل سبز بگذاریم و مقتدرانه عمل بکنیم. آن مرحوم به معنی کامل بمب روحیه بود.

مرحوم ناصر عروجی: هوز هم وقتی صبح جمعه با پیشکسوتان بساط فوتبال را پهن می‌کنیم جای خالی این هافبک چپ کلاسیک، خوش تکنیک و مرد آرام و مهربان فوتبال اردبیل را احساس می‌کنیم.

تماشاگران دهه 60

تماشاگران دهه 60 همانند بازیکنان برای حمایت از تیم منتخب با تمام وجود اقدام می‌کردند. تحت هر شرایطی بازیکنان را تنها نمی‌گذاشتند. محبت آنها و چهره دوست داشتنی‌شان همواره در خاطره هاست. برای رقابت‌های دهه فجر با اتوبوس عازم شیراز بودیم که گروهی از تماشاگران خود را به ما رساندند. آنها مسافتی از شهر را طی کرده بودند تا جعبه‌های عسل را به عنوان هدیه از سوی تماشاگران تقدیم بکنند. چنین رفتارهای ناب که نشانی از همدلی و همراهی داشت در دفتر فوتبال اردبیل ماندنی خواهد بود.

و در نهایت عزیز گنجگاهی و عزیز گنجگاهی‌ها برای فوتبال منطقه سرمایه‌ای بزرگ، نعمتی ستودنی و گوه‌های درخشانی هستند که باید در هر موقعیتی از تجربه و توانایی‌هایشان در حدی مطلوب برای سرافرازی فوتبال بهره ببرند. و اسلام.

